

Дело C- 37/21

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

22 януари 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Amtsgericht Hamburg

Дата на акта за преюдициално запитване:

30 декември 2020 г.

Ищец:

flightright GmbH

Отвeтник:

Ryanair DAC, преди това Ryanair Ltd

Преюдициално запитване

по дела 22а—22/02 на Amtsgericht Hamburg,

[...] съгласно член 267 ДФЕС

до Съда на ЕС

1. Основание и мотиви за отправяне на преюдициалното запитване

Пред Amtsgericht Hamburg продължават да са висящи правни спорове по прилагането на т.нар. Регламент за пътниците № 261/04, в които страните спорят по въпроса дали отлагането на разрешение за излитане от управлението на въздушното движение само по себе си представлява извънредно обстоятелство по смисъла на член 5, параграф 3, без да е необходимо да се установява дали причината за отлагането на съответното разрешение за излитане, от своя страна, представлява извънредна причина или не. Такъв по-специално е случаят, когато причината за забавянето при издаването на разрешението за излитане се е дължала на актуалните метеорологични условия на летището, без тези метеорологични условия, от своя страна, да са изключителни за региона и за годишното време. Предвид

повтарящите се правни спорове в тази връзка в място като Хамбург, запитващата юрисдикция смята, че за момента подобни правни въпроси са от значение в редица производства и за други съдилища, в чиито съдебни райони се намират големи летища, както във Федерална република Германия, така и в цяла Европа, така че изглежда уместно Съдът да се произнесе по този въпрос относно тълкуването на член 5, параграф 3, за да създаде правна яснота за в бъдеще в цяла Европа.

2. Обстоятелства в основата на спора в главното производство

2.1. Голямо закъснение от 4 часа и 40 минути

Flightright GmbH и Ryanair DAC спорят относно претенциите, които пътниците Sophia B. и Marvin B. предявяват от прехвърлените права. На 26 октомври 2019 г. пътници е трябвало въз основа на издадено им от ответника потвърждение за резервация да летят от Хамбург за Краков и да се приземят в Краков в 9.45 часа местно време. На практика обаче самолетът на ответника е пристигнал в Краков едва в 14.25 часа, така че възниква закъснение в крайния пункт на пристигане с около 4 часа и 40 минути, т.е. голямо закъснение по смисъла на постоянната практика на Съда, което е равносилно на отмяна по смисъла на член 5, параграф 1 от Регламент № 261/04 [ориг. 2], даващо право на обезщетение по член 5, параграф 1, буква в) и член 7, параграф 1 от Регламента.

2.2. Извънредно обстоятелство, дължащо се на забавено разрешение за излитане поради лошо време

Ответникът твърди, че съгласно член 5, параграф 3 от Регламента е освободен от плащането на обезщетения, тъй като голямото закъснение се дължи на извънредно обстоятелство по смисъла на тази разпоредба, защото не би могъл да избегне закъснението, съответно последиците от него, дори при вземане на всички разумни мерки.

Като извънредно обстоятелство авиокомпанията изтъква, че спорният полет се е приземил в Краков с голямо закъснение, тъй като той е излетял от Хамбург с голямо закъснение, което от своя страна се дължи на факта, че предишният полет от Краков е пристигнал в Хамбург с голямо закъснение. Това се дължало на факта, че в Краков е акумулирал закъснение от 4 часа и 52 минути поради лошо време. Лошото време се състояло в мъгла, довела до лоша видимост, застрашаваща въздушната безопасност.

Авиокомпанията смята, че става въпрос за извънредно обстоятелство, тъй като ответникът не може да бъде държан отговорен за метеорологичните условия.

3. Разпоредби и правни принципи, прилагани от запитващата юрисдикция

Запитващата юрисдикция смята, че изтъкнатите от авиокомпанията обстоятелства не са достатъчни, за да обосноват валидно извънредно обстоятелство по смисъла на член 5, параграф 3 от Регламент № 261/04.

При тълкуването на понятието „извънредно обстоятелство“ по смисъла на член 5, параграф 3 от Регламента запитващата юрисдикция се основава на следните правила:

- 3.1.: Подобно на всяко изключение, предвиденото в член 5, параграф 3 изключение трябва да се тълкува тясно.
  - 3.2.: Извънредните обстоятелства са извън обикновеното (С-12/11, т. 29).
[ориг. 3]
  - 3.3.: Изброяването в съображение 14 не означава автоматично извънредни обстоятелства, а винаги изисква проверка във всеки конкретен случай (С-549/07).
  - 3.4.: „Отвъд обичайното“ или „извън обикновеното“ по смисъла на практиката на Съда не е равнозначно на неочаквано, невиновно, неизбежно, необичайно или „не носи отговорност“.
  - 3.5.: Извънредно обстоятелство по смисъла на член 5, параграф 3 от Регламента е обстоятелство, което не е присъщо на нормалното упражняване на дейността на въздушния превозвач и се намира извън ефективния му контрол поради своето естество или произход (С-549/07).
  - 3.6.: Не всяко неизбежно събитие за авиокомпанията е достатъчно, за да се приеме, че става въпрос за извънредно обстоятелство, а само това, което се отличава от обичайния и очакван ход на въздушното движение.
  - 3.7.: Неблагоприятните метеорологични условия, които временно изключват излитането, невинаги са извънредни обстоятелства, но могат да бъдат такива само в конкретен случай.
- 4. Изводи на запитващата юрисдикция във връзка с тълкуването на понятието „извънредно обстоятелство“ в случай на закъсняло разрешение на излитане поради лошо време**

Въз основа на посочените в точка 3 правила при тълкуването на понятието „извънредно обстоятелство“ запитващата юрисдикция извежда, както следва:

- 4.1.:

Отложено разрешение за излитане от управлението на въздушното движение не представлява per se извънредно обстоятелство, тъй като закъсненията във връзка с разрешението за излитане от управлението на въздушното движение, т.нар. разместване на часовите слотове, не е събитие, което е „извън обикновеното“ във въздушното движение, а събитие, което принадлежи към обичайния и очакван ход и обичайните и очаквани рамкови условия на международното въздушно движение. Става въпрос за събитие, присъщо на нормалното упражняване на дейността на въздушния превозвач.
[ориг. 4]

В съдебната практика на първоинстанционните съдилища правните спорове, в които авиокомпаниите се позовават на разместванията на часови слотове от управлението на въздушното движение, не излизат извън обикновеното, отвъд обичайно настъпващите събития, но редовно и често се изтъкват, така че обстоятелството, че не са извън обикновеното, може да се приеме за изначално известно на съда.

Ако фактическата обикновеност, обичайност и очакван характер на разместването на часовите слотове от управлението на въздушното движение не може да се приеме за изначално известно на съда обстоятелство, те трябва да бъдат установени в спора с помощта на експертизи. Обстоятелство, което не настъпва изключително рядко в международното въздушно движение, а редовно, не може да представлява обстоятелство, което е извън обикновеното.

4.2.:

Преместването на часовите слотове от управлението на въздушното движение може да се квалифицира като извънредно обстоятелство по смисъла на член 5, параграф 3 от Регламент № 261/04 само ако, от своя страна, се основава на обстоятелства, които могат да бъдат квалифицирани като извънредни по смисъла на член 5, параграф 3. Преместване на часовите слотове, което е причинено например от факта, че на съответния самолет е възникнало произшествие, поради което пистата за излитане е блокирана в продължение на часове или поради терористична заплаха въздушните операции трябва да бъдат преустановени за часове, се дължи на извънредно обстоятелство. Ако обаче преместването на часовите слотове се дължи на обстоятелство, което на свой ред не е извънредно, като например заледена писта за излитане или заледено крило поради отрицателни температури сутрин през зимата в Хамбург, то не представлява извънредно обстоятелство.

4.3.:

Неблагоприятното време като причина за преместване на часовите слотове представлява извънредно обстоятелство по смисъла на член 5, параграф 3 от Регламент № 261/04 само ако неблагоприятното време, от своя страна, е

извънредно обстоятелство, т.е. когато неблагоприятното време в съответното място през съответното време, от своя страна, е „извън обикновеното“ и не спада към „обичайните и очаквани [ориг. 5] метеорологични условия“ за съответното място, през съответното време, а „се отличава от тях“. Неблагоприятните метеорологични условия, които не са извън обикновеното за определено място през определено време и които не се отличават от обичайните и очаквани метеорологични условия за определено място през определено време, са събития, присъщи на нормалното упражняване на дейността на авиокомпаниите и на нормалните рамкови условия на въздушното движение.

5. Въпроси, поставени на Съда в рамките на това преюдициално запитване

С оглед на това, че авиокомпаниите редовно се позовават на различно тълкуване от изложеното от запитващата юрисдикция в точка 4, което поставя аналогични правни въпроси в цяла Европа, запитващата юрисдикция поставя на Съда следните въпроси:

5.1.:

Представлява ли разрешение за излитане, забавено от управлението на въздушното движение, извънредно обстоятелство по смисъла на член 5, параграф 3 от Регламента за пътниците или това не е така, тъй като забавянето при разрешенията за излитане, дадени от управлението на въздушното движение, т.нар. разместване на часовите слотове, не представлява събитие, което е „извън обикновеното“ във въздушното движение, а събитие, което принадлежи към обичайния и очакван ход и обичайните и очаквани рамкови условия на международното въздушно движение, защото става въпрос за събитие, присъщо на нормалното упражняване на дейността на въздушните превозвачи?

5.2.

Става ли въпрос при т.нар. разместване на часовите слотове от управлението на въздушното движение в международния въздушен трафик, както е известно, не за обстоятелства извън обикновеното по смисъла на практиката на Съда, а за обикновени, обичайни, очаквани съпътстващи явления на въздушното движение или доказателства за него трябва да се съберат в спора с възлагане на експертиза, които се допускат, ако от експертизата се установява, че разместването на часовите слотове настъпва изключително рядко, а не редовно в международното въздушно движение?

5.3.:

Трябва ли разместването на часовите слотове от управлението на въздушното движение да се смята за извънредно обстоятелство по смисъла на член 5, параграф 3 от Регламент № 261/04 само ако, от своя страна, се

основава на обстоятелства, които могат да бъдат квалифицирани като извънредни по смисъла на член 5, параграф 3, например на настъпването на произшествие или на терористична заплаха, но не и [ориг. 6] на метеорологичните условия, които са обичайни за трафика към момента и мястото на настъпването им и временно засягат въздушното движение?

5.4.:

По-специално, представлява ли неблагоприятното време като причина за разместване на часовите слотове извънредно обстоятелство по смисъла на член 5, параграф 3 от Регламент № 261/04 само ако неблагоприятното време, от своя страна, е извънредно обстоятелство, когато неблагоприятното време е „извън обикновеното“ за съответното място през съответното време и не спада към „обичайните и очаквани метеорологични условия“ за съответното място, през съответния време, а „се отличава от тях“?

Представяват ли неблагоприятните метеорологични условия, които не се извън от обикновеното за определено място през определено време и които не се отличават от обичайните и очаквани метеорологични условия за определено място през определено време, събития, присъщи на нормалното упражняване на дейността на авиокомпаниите и на нормалните рамкови условия на въздушното движение по смисъла на тълкуването на член 5, параграф 3 от Регламента за пътниците от Съда?

[...]